

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Reformeringen av premiepensionen – redovisning av uppdrag i Pensionsmyndighetens regleringsbrev

Enligt regleringsbrevet ska Pensionsmyndigheten senast 1 mars 2010 lämna en redovisning om reformeringen av premiepensionssystemet med anledning av regeringens proposition Ändringar i premiepensionssystemet (prop. 2009/10:44). Av rapporteringen ska framgå hur myndigheten säkerställer att en effektiv information kommer att ges till premiepensionsspararna om förändringarna av premiepensionssystemet.

Bakgrund

PPM fick regeringens uppdrag i regleringsbrevet för 2009 att senast den 2 maj 2010 genomföra vissa förändringar av premiepensionssystemet.

Uppdraget omfattar i korthet att tillsammans med Sjunde AP-fonden ersätta icke-valsalternativet Premiesparfonden med en generationsfundsprofil, där risknivån i sparandet anpassas efter pensionsspararnas ålder. Dessutom fick PPM uppdraget att utveckla och introducera en tjänst där pensionsspararna ges möjlighet att välja risknivå för sitt sparande, utan att själva behöva välja fonder. Tjänsten ska bestå av tre portföljer med olika risknivåer.

Såväl generationsfondprofilen som de tre portföljerna ska bestå av olika andelar i två fonder från Sjunde AP-fonden.

Pensionsmyndigheten har sedan årsskiftet tagit över PPM:s uppdrag. Då uppdraget innebär en förenkling för pensionsspararna passar det bra ihop med Pensionsmyndighetens strävan om enkelhet.

Programmet

Programmet kallas internt Reformeringen av premiepensionssystemet. Sten Eriksson är programägare och Eva Fogelquist är ansvarig programledare. I programmet ingår tre projekt, Kommunikation, IT-projekt och Produktionskonsekvenser, varav IT-projektet är det mest omfattande.

I projekt Kommunikation ingår att ta fram kommunikationsstrategi och kommunikationsplan samt ansvara för utbildning av kundservicehandläggare och övrig personal internt på myndigheten. Se avsnitten om kommunikationsaktiviteter respektive utbildning nedan.

www.pensionsmyndigheten.se

Pensionsmyndigheten	Telefon	Fax	E-post	Org.nr
Box 38190 100 64 Stockholm	0771-771 771	08-658 13 00	registrator@pensionsmyndigheten.se	202100-6255

2010-02-25

IT-projektet består av två utvecklingsteam, Pluto-teamet och Webb-teamet, omkring 10 personer vardera. Pluto är det system där alla pensionssparare har sina pensionskonton. I Reformeringen har ett nytt begrepp, fondportfölj, införts (i tillägg till fond och konto) i Pluto-systemet. Dessutom har en åldersidentifikation lagts till för att kunna bedöma hur mycket av byggstensfonderna fondportföljen består av.

Det ligger också inom ramarna för IT-projektet att ta fram programvara för att årligen utföra de interna sälj- respektive köpordrar som krävs för att återställa respektive ändra sammansättningen i fondportföljerna. Därutöver ska projektet ta fram programvara för att genomföra avslut av Premiesparfonden och placering i AP7Såfan för 2,5 miljoner sparare.

Webbteamet har ansvar för att se till att fondportföljerna finns åtkomliga på Pensionsmyndighetens webbplats. I det arbetet har avvägningar och bedömningar av olika versionen av lagrådsremissen och propositionen varit en väsentlig del. I en tidig version av lagrådsremissen angavs att icke-valsalternativet skulle vara valbar på fondtorget. Det öppnade upp frågeställningen om vilka värden som kan visas för AP7Såfan. Årskullsprofilen gör att man behöver veta en sparares ålder för att kunna få någon information om AP7Såfa. Dessutom gäller att allmänt vedertagen fondinformation, som kurs, fondandelar och värdeutveckling endast i vissa fall kan visas. Här valde myndigheten att utveckla så kallade fondfaktablad som är mer beskrivande i text.

I den slutliga propositionen var kravet på att AP7Såfa skulle finnas på fondtorget borta. Det löste delvis upp problemställningen med fondinformation, åtminstone på fondtorget. Men en annan ny problematik uppstod - användbarhetstester visade att 16 av 16 personer gick direkt till "sök fonder" på fondtorget för att leta efter AP7Såfa. Detta löstes genom att på sidan för fondsökning lägga länkar till sidan där fondportföljerna kan väljas. Dessutom förenklades sidan för fondsökning, så att vägen till de statliga fondportföljerna syns tydligare.

Kravspecifikation och utveckling av de områden som beskrivits ovan är genomförd och projektet är nu inne i en omfattande testperiod. Testerna innefattar, utöver applikationstest, regressionstest, integrationstest, prestandatest samt en sk. pre-produktionstest.

Utöver systemändringar och kommunikation är ett projekt initierat för att genomföra flytt av de c:a 2,5 miljoner spararna i Premiesparfonden till AP7Såfa. Denna flytt kommer att äga rum helgen 22-23 maj och genomförs i samverkan med Sjunde AP-fonden, som samtidigt överför värdepapper mellan fonderna.

Programmet är budgeterat till 25 miljoner kronor och finansieras av premiepensionssystemet. 25-30 personer bidrar i arbetet, varav cirka 15 är konsulter inhyrda särskilt för Reformeringen. Till detta kommer informationskostnader med cirka 10 miljoner kronor.

Programmet har kontinuerlig kontakt och samarbete med Sjunde AP-fonden i samtliga områden som omfattas av programmet.

Ansvarsområden Sjunde Ap-fonden och myndigheten

Pensionsmyndighetens uppgift är att informera spararna om förändringarna och göra de fyra olika fondportföljerna tillgängliga på Pensionsmyndighetens webbplats. Pensionsmyndigheten ansvarar för att sätta samman de fyra olika fondportföljerna. Detta görs av de två underliggande byggstensfonderna AP7Ränta och AP7Aktie, på det sätt som anges av Sjunde AP-fonden. Varje år återställer respektive ändrar Pensionsmyndigheten sammansättningen med hänsyn till ändringar i spararnas ålder och marknadsutveckling i byggstensfonderna. Pensionsmyndigheten ansvarar för att uppgifterna om fondportföljerna på kontot vid varje tillfälle är korrekt och även begripligt för pensionsspararna. Pensionsmyndighetens uppdrag är även att flytta pensionsspararnas pengar från Premiesparfonden till AP7Såfa, en så kallad massflytt.

Sjunde AP-fonden ansvarar för förvaltningen av de två underliggande byggstensfonderna AP7Ränta och AP7Aktie. Vidare ansvarar Sjunde Ap-fonden för hur generationsfundsprofilen, AP7Såfa, ska förvaltas. Det sker med andelar från räntefonden respektive aktiefonden. Sjunde AP-fonden ansvarar även för hur övergången till större andel i räntefonden över tid går till i AP7Såfa och därmed vilka risknivåer som gäller. Sjunde AP-fonden ansvarar även för utformningen, risknivån och förvaltningen av de tre fondportföljerna där spararna bara behöver välja hur stor risk man vill ta.

Pensionsmyndigheten och Sjunde AP-fonden kommer att ha ytterligare möten för att bestämma vem som svarar på vad när det gäller de nya produkterna.

Pensionsmyndigheten hållning är att inom ramen för kundtjänst och i annan information att förklara hur de nya produkterna fungerar. I den allmänna debatten om risknivåerna är det dock naturligt att Sjunde AP-fonden förklarar de gjorda valen.

Namnfrågan

Sjunde AP-fonden har fattat beslut om namnen på produkterna.

Generationsfondprofilen, som dessutom är icke-valsalternativet, heter AP7Såfa och de tre fondportföljerna heter AP7Försiktig, AP7Balanserad och AP7Offensiv. De underliggande byggstensfonderna heter AP7Ränta och AP7Aktie. Den övergripande beteckningen för alla de nya produkterna är Statens förvaltningsalternativ.

Kommunikationsaktiviteterna

Två saker är viktiga när det gäller kommunikationen om de nya produkterna. Dels ska så många som möjligt få kännedom om nyheterna när de introduceras. Dels är det viktigt för premiepensionssystemets förtroende att allmänheten uppfattar att Pensionsmyndigheten har en neutral hållning till pensionsspararnas val av statliga eller privata alternativ i premiepensionen.

Pensionsmyndigheten genomför därför följande kommunikationsaktiviteter med anledning av reformeringen av premiepensionen:

- Information i det orange kuvertet till cirka 5 miljoner personer, på den sida där pensionsspararen läser om sina premiepensionsfonder. Kuvertet distribueras under februari och mars.
- Avslutsbrev till cirka 2,5 miljoner personer som har premiesparfonden. Breven går ut den 10-11 maj.

2010-02-25

PID101402
VER 2010-122

- Avslutsbrev till cirka 100 000 personer som har premievals-fonden. Brevet går ut den 10-11 maj.
- I maj läggs information upp på Pensionsmyndighetens webbplats, där de nya alternativen framgår tydligt. Förstasidan kommer att ha en särskild yta som informerar om reformeringen. Därifrån når man en sida som tydligt visar två val: välja en färdig portfölj eller göra sin portfölj själv. Under alternativet ”färdig portfölj” återfinns ingångar till AP7Såfa, de statliga fondportföljerna samt information om att man kan hitta motsvarande produkter på fondtorget – generationsfonder och blandfonder. Under ”göra sin portfölj själv” finns fondtorget, med den stöd och hjälp som erbjuds vid valet som jämförelser och Lotsen. Användarstudier visar dock att de allra flesta går in via ”sök fonder”. I denna meny finns en tydlig knapp som pekar på de statliga alternativen. Den som söker AP7Såfa eller SFP på fondtorget får ”träff” genom att information kommer upp om dessa alternativ trots att de alltså inte finns på fondtorget. Den som vill ha mera information om de underliggande produkterna till AP7Såfa och SFP kommer att hitta länkar till AP7:s webbplats.
- I dag finns information på www.pensionsmyndigheten.se/forandringar dit man hänvisas i det orange kuvertet för mer information.
- I maj annonserar Pensionsmyndigheten på webbplatser och i ett urval tidningar med budskapet om att premiepensionen förändras, samt att man kan gå in på myndighetens webbplats för att läsa mera.
- En särskild trycksak tas fram som beskriver förändringarna, och kommer att vara tillgänglig för pensionsspararna på servicekontoren.
- Massmedia kommer att spela en stor roll i informationen om reformeringen. Pensionsmyndigheten genomför aktiviteter under perioden mars-maj. Ett presseminarium kring nyheterna kommer att genomföras, och ett pressmaterial kommer att tas fram. Pensionsmyndigheten kommer också att delta aktivt i debatten kring nyheterna.

De planerade aktiviteterna har som tidigare nämnts en budget på cirka 10 miljoner kronor.

Utbildning

Hela kundserviceorganisationen ska få en ingående utbildning i förändringarna och dess konsekvenser. Utbildningen delas upp i två olika delar. En del beskriver praktiskt förändringarna i detalj samt utvecklar ansvarsområdena för Pensionsmyndigheten respektive Sjunde AP-fonden. En andra del utbildar handläggarna i enklare finansiell teori så att de på ett enkelt sätt ska kunna redogöra för och svara på frågor om den individuellt anpassade risknivån i AP7Såfa. Utbildningens mål är även att handläggarna efter genomgången utbildning ska kunna förklara premiepensionen i förhållande till inkomstpensionen och vilken konsekvens det ger för risknivån för premiepensionsdelen i den allmänna pensionen. Efter utbildningen ska kundservicehandläggarna kunna redogöra för detta. Det gäller även för myndighetens overflowpersonal – d.v.s. personal som förstärker kundservice - på myndighetens orter runt om i landet.

2010-02-25

Ett utbildningspaket tas fram. Det innehåller dels en utbildningsmiljö för webben där handläggarna ska få en genomgång av hur informationen är utformad samt kunna genomföra fondbyten för personer som antas vilja välja någon av de nya produkterna. Texter kring förändringarna samt frågor och svar ingår också. Dessutom kommer handläggarna att få ta del av de avslutsbrev som myndigheten skickar ut till de som är placerade i Premiesparfonden och Premievals-fonden samt få höra resonemangen kring dem.

Handläggarna på de omkring 100 servicekontoren ska kunna svara på frågor om förändringarna på ett övergripande plan. De kommer att få tillgång till självstudier genom att de har tillgång till myndighetens intranät där informationen i utbildningspaketet kommer ligga. För dem är frågor och svar ett främsta arbetsverktyg. Handläggarna kan kontakta utbildarna vid frågor, och kommer också att ha en trycksak att dela ut till alla som vill ha information.

Hela personalen vid myndigheten kommer att informeras om förändringarna via intranätet. Målet är att övrig personal ska känna till förändringarna och kunna redogöra för syftet med dem samt redogöra för myndighetens ansvar respektive Sjunde AP-fondens ansvarsområden.

De olika utbildningarna kommer genomföras under mars-april.

Pensionsmyndighetens bedömning

Pensionsmyndigheten ser i dag inga hinder för att vi ska kunna utföra vårt uppdrag i maj 2010.